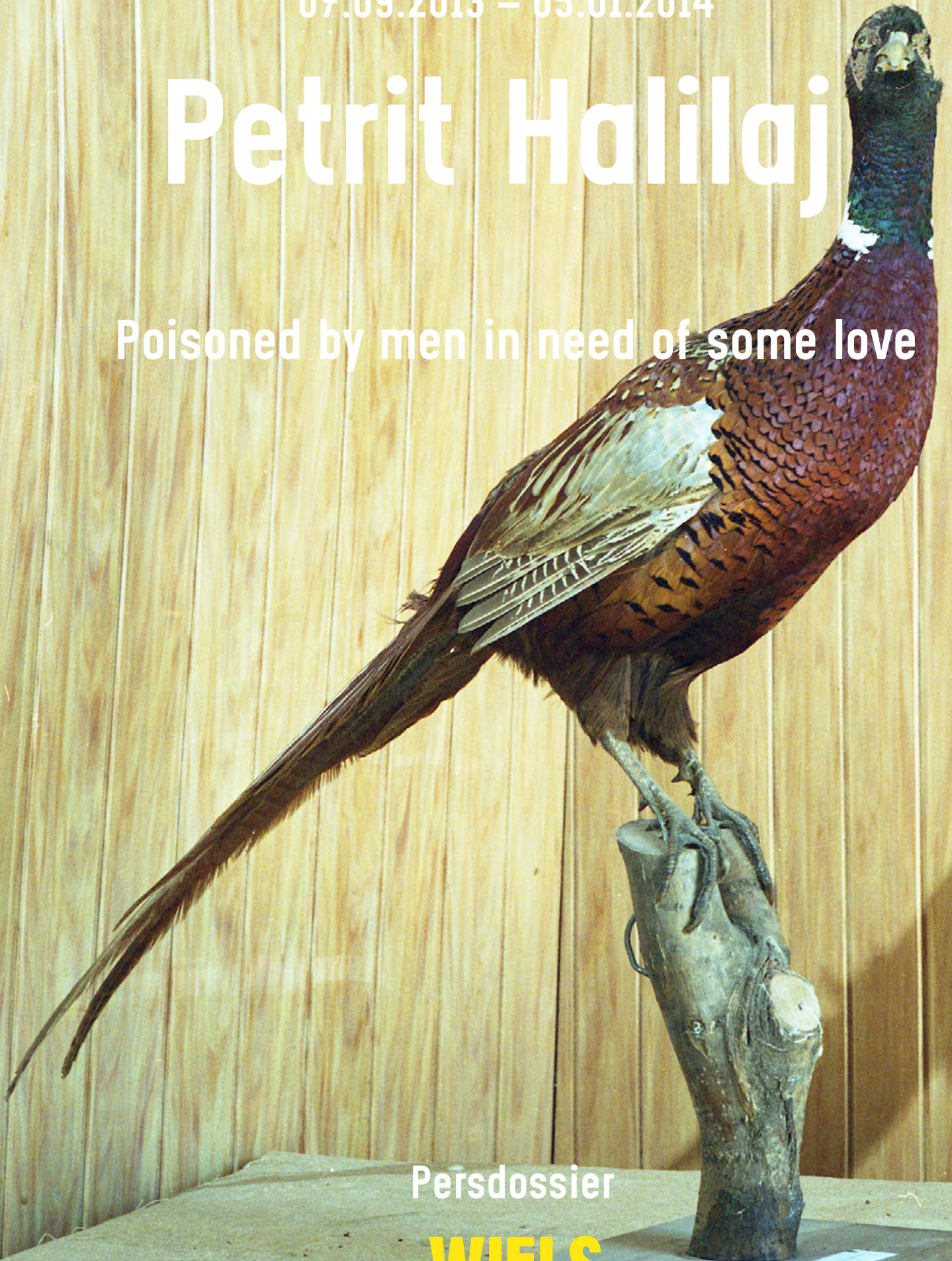

07.09.2013 – 05.01.2014

Petrit Halilaj

Poisoned by men in need of some love

Persdossier

WIELS

Petrit Halilaj: Poisoned by men in need of some love

WIELS Centrum voor Hedendaagse Kunst

7 september 2013 – 5 januari, 2014

Curator: Elena Filipovic

Petrit Halilaj (°1986 in Kostërrc) is te jong om zich de val van de muur te herinneren, maar net oud genoeg om de gevolgen ervan voor het “voormalige” Joegoslavië bewust mee te maken: etnische conflicten, gedwongen ballingschap, corruptie, verlies. Als kind belandde hij tijdens de oorlog in Kosovo met zijn familie in een vluchtelingenkamp, wat ertoe geleid heeft dat zijn jeugd, net zoals zijn werk, onlosmakelijk verbonden is met de oorlog en de ontvluchting ervan. Ook al put Halilaj uit persoonlijke ervaringen, verwerpen zijn werken elke vorm van pathos of nostalgie en belichamen ze veeleer een optimistische en uiteindelijk ook kritische ingesteldheid, gekenmerkt door een complexe materiaalkeuze en een politieke weerklank. Vanaf het begin van zijn artistieke carrière gebruikt Halilaj alledaagse materialen en jeugdherinneringen in een poging een beter inzicht te verkrijgen in begrippen als ‘thuis’, ‘natie’ en ‘culturele identiteit’. Zijn veelvuldige combinaties van aarde, puin, houten latten, levende kippen en delicate tekeningen evoceren tegelijk een intieme en een utopische wereld, terwijl de onvermijdelijke realiteit van een veel breder sociaal-politiek klimaat onthuld wordt.

Het project van Halilaj voor WIELS, zijn eerste tentoonstelling in België en zijn grootste solotentoonstelling tot nog toe, draagt de titel *Poisoned by men in need of some love*. Het is een uitbreiding van de subtiele maar onbetwistbaar ideologische implicaties van zoveel van zijn eerdere werk en tevens een voortzetting van de opgraving van de resten van het Natuurhistorisch Museum in Pristina, de hoofdstad van Kosovo, waar hij nog steeds mee bezig is. Reeds enkele jaren is de kunstenaar immers geïnteresseerd in het lot van de opgezette dieren die in het museum getoond werden.

Tussen 1951 en 1971 kwamen dieren de collectie van het Natuurhistorisch Museum vervoegen. Hoewel de oprichting van de collectie niet exact samenviel met de periode van het bestuur van Josip Broz, beter bekend als Tito, loopt ze zeker parallel met de meest actieve jaren van zijn bewind. (Tito was destijds de charismatische en verenigende leider van Joegoslavië. Hij werd in 1943 premier en in 1953 de eerste president van het land. Hij bleef het tot aan zijn dood in 1980.) In die twintig jaar ontwikkelde de instelling zich tot een opmerkelijke en geliefde plek, met meer dan 1.800 individuele opgezette dieren, waaronder 850 entomologische exemplaren, 27 vissen, 11 amfibieën, 20 reptielen, 36 zoogdieren, 577 gevleugelde dieren, en 49 skeletten van andere soorten dieren. De collectie omvatte een paar uitzonderlijke exemplaren en een rijk panorama van endemische fauna, getoond in met de hand gemaakte diorama's of in glazen vitrines die over het museum verspreid waren.

Maar de val van het communisme en de ontbinding van de socialistische staat na 1989 leidden tot etnische conflicten en culturele spanningen en uiteindelijk tot een pijnlijke burgeroorlog die het verbrijzelde land, de mensen en natuurlijk ook de musea in een toestand van tragische verwarring bracht. En met een bloedige oorlog achter de rug doken er voor de natie nieuwe prioriteiten op. In 2001 beval een officieel decreet dat de volledige dierencollectie van het museum verwijderd en nogal ad hoc achter verborgen deuren opgeslagen zou worden in diverse kelderachtige opslagfaciliteiten, terwijl hun ‘thuis’ in het museum in plaats daarvan gereserveerd werd voor het tentoonstellen van objecten uit de folktraditie en het erfgoed. Het gebaar was onderdeel van de inspanningen om een duidelijk gevoel van Kosovaarse nationale identiteit te schragen en Kosovo te onderscheiden van de etnisch gedifferentieerde burens. Dat werd officieel bekrachtigd als zijnde oneindig dringender dan het lot van de opgezette dieren, insecten, en andere monsters in de collectie.

Cover page:

Found image from the Natural History Museum of Kosovo
ca. 2001

Photograph by Lulzim Luigji Bejta

Courtesy of the artist and Chert, Berlin

Net voordat de dieren verplaatst werden, werden ze echter gefotografeerd. Ongeveer tachtig dergelijke beelden documenteren een selectie dieren die bevroren zijn in hun taxonomische presentatieposities – in het museum of in een geïmproviseerde fotografie’s studio’, waar ze verschijnen als gevangen door de lichtbakblik van de fotograaf. Dat was zo ongeveer de laatste keer dat ze intact zouden gezien worden. Want had de oorlog zelf blijkbaar delen van de collectie opgebroken, met enkele specimens die de Serviërs meenamen naar Belgrado, dan richtte de naoorlogse periode – waarin het belang van de collectie werd ontken – nog meer ravage aan. Verbannen naar een vreemd vagevuur in lekkende kelderruimten en dus gedurende meer dan een decennium ‘bewaard’ in wisselende temperaturen, in vochtige en in het algemeen erbarmelijke omstandigheden, heeft het grootste deel van de collectie het niet overleefd.

Weerspiegelt de vroege geschiedenis van het museum – opgebouwd en gedijend in de periode van het episch bloeiende Joegoslavië – de natie op dat moment, dan spiegelt haar huidige lot helaas ook de nasleep van het land. Want meer dan een decennium na het einde van de gevechten die het gemaakt hebben tot wat het is, worstelt het huidige Kosovo (een product van de versplinterde Joegoslavische nationaliteiten) nog steeds om zich te consolideren als eenheid en identiteit en in het reine te komen met zijn door oorlog verscheurde geschiedenis. Het is daarom misschien slechts toepasselijk dat Halilaj, die zijn oeuvre heeft opgebouwd met het puin zelf van deze geschiedenis, in het museum de ideale locatie zou aantreffen van waaruit nieuwe mogelijkheden kunnen opgegraven worden voor die natie en voor de toekomst van deze collectie.

Op aansporing van Halilaj werden de opslagfaciliteiten van het museum geopend en werd de huidige staat onthuld van wat bewaard werd, ruwweg een decennium nadat het uit de belangrijkste zalen van het museum werd verdreven: alles was bijna volledig vervallen. Halilaj filmde het hele proces van het openen van de lang gesloten faciliteiten en creëerde zo een tastbaar bewijs van de vervallen staat van de eens zo glorieuze museumcollectie. Zijn poging om de voormalige collectie vast te leggen en er een eerbetoon aan te brengen, toont de gevolgen van de politiek van de nieuwe natie om voorrang te geven aan één soort ‘cultureel erfgoed’ ten koste van een ander. Op gelaten toon laat hij ook zien wat natievorming, het cementeren van de culturele identiteit en ‘voortgang’ allemaal achter zich laten.

Poisoned by men in need of some love is zijn nieuwste, imposante installatie. Ze bestaat uit een driedelige film, talrijke tekeningen en met de hand gebeeldhouwde kopieën van heel wat dierlijke resten uit het museum. De gebeeldhouwde vormen zijn gemaakt met een mix van aarde en dierlijke uitwerpselen, deels uit zijn geboorteland Kosovo. Ze zijn gebaseerd op de gevonden foto’s, die de toestand van de dieren tonen voordat ze uit de centrale presentatiegalerijen van het museum werden verwijderd en naar hun opslagfaciliteit werden verbannen. De kunstenaar heeft in zijn meer dan vijftig met de hand gemaakte dieren’kopieën’ de poses van de gefotografeerde dieren hernomen en ook de ongelooflijke details die op de foto’s te zien zijn gerepliceerd: hier een uitvoerige bevedering, daar een element met delicaat afgebied bont.

De werken, kopieën van fotografische kopieën van al dode originelen, brengen een gevoel over van absurditeit, lichtzinnigheid, maar ook ongelooflijke tederheid. Deels wordt dit ook gesuggereerd door hoe Halilaj het oorspronkelijke display-systeem van het museum opnieuw verbeeldt als een reeks delicaat kostbare sokkels. Glinsterende messing, een edelmetaal verwerkt tot abstracte modernistische vormen, gaat een ontmoeting aan met de schijnbaar lage materialiteit van de excrement-sculpturen. De transmutatie die wordt gesuggereerd, als een soort alchemistisch experiment waarin vuil en stront plaatsmaken voor goud (of bijna), geeft een vreemd, nieuw leven aan de dieren. Onvermijdelijk is dit ook een voortzetting van een centrale en terugkerende dubbele rode draad doorheen het werk van Halilaj. De eerste is thematisch, waarbij het leven van dieren een reflectie vormt op het leven van hun menselijke tegenhangers – of er een allegorie van is. De tweede is formeel, waarbij de meest schijnbaar alledaagse of grove materialen de bouwstenen vormen voor een verbeelding die naar het sublieme reikt.

Dit beschrijven (of de verschillende andere projecten van de kunstenaar) betekent zoveel als opmerken dat de mnemotechniek van Halilaj rond vaderland en dakloosheid niet strikt documentair is, maar ook niet nostalgisch of romantisch: een beetje zoals het vilt en vet van Joseph Beuys. De techniek is in plaats daarvan een elegant koorddansen tussen herinnering en werkelijkheid, het argeloze en het fictieve, het oneindig persoonlijke en de algemeen gedeelde ervaringen van ons allen.

BIOGRAFIE

Petrit Halilaj (° 1986 in Kostërrc, woont en werkt in Berlijn, Pristina, en Mantova) studeerde aan de Brera Academie in Milaan. Recente solo tentoonstellingen zijn: Paviljoen van de Republiek Kosovo tijdens de 55e Biënnale van Venetië, 2013; *Who does the earth belong to while painting the wind?!* (Kunst Halle Sankt Gallen, 2012) en *Petrit Halilaj* (Kunstraum Innsbruck, 2011). Recente groepstentoonstellingen: *The New Public* (Museion, Bolzano), *It doesn't always have to be beautiful, unless it's beautiful* (The Kosovo Art Gallery, Pristina), *Lost and found* (een zwervend initiatief voor hedendaagse beeldende kunst, Antwerpen), *30 Künstler/30 Räume* (Kunstverein Nürnberg / Albrecht Dürer Gesellschaft, Nürnberg; allen 2012), *Ostalga* (New Museum, New York, 2011) en 6e Berlin Biënnale voor hedendaagse kunst (Berlijn, 2010).

BIBLIOGRAFIE (in het Engels)

Selectie artikelen:

2013

Elena Filipovic, *Highlights*, Kaleidoscope, Issue 18, Summer 2013

Birgit Sonna, *Kosovo Historienspiel*, Art das Kunst Magazin, June 2013

Pablo Larios, *Petrit Halilaj: In Focus*, Frieze, no.155, May 2013

Susanne Schreiber, *Papier erobert den Raum*, Handelsblatt, March 2013

Francoise-Aline Blain, *Kosovo: Première Vénitienne*, Beaux Arts Magazine, February 2013

2012

Giovanni Carmine, *Future Greats*, Artforum, Issue 57, March 2012

2011

Dorothea Nikolussi-Salzer, *Die Zeit zurückdrehen*, Der Standard, 11 October 2011

Ivona Jelcic, *Eine Himmelscheibe, die die Zeit zurückdreht*, Tiroler Tageszeitung, 11 October 2011

Ingeborg Wiensowski, *Loch der Erinnerung*, Spiegel online, 25 July 2011

Thomas Kliemann, *Drei spannende Künstlerpositionen im Bonner Kunstverein*, General Anzeiger Bonn, 15 July 2011

Quinn Latimer, *Art Basel*, Art Agenda, 17 June 2011

Stefan Tasch, *Petrit Halilaj*, Zuschnitt 42, June 2011

Johan Lundh, *Petrit Halilaj*, Metropolis M no.3, June/July 2011

Laura Cherubini, *Brand New - Petrit Halilaj*, Flash Art International no.277, March/April 2011

2010

Christine Macel, *Best of 2010*, Artforum, December 2010

Vincenzo Latronico, *Where is Petrit's Real House?*, Domus no.939, September 2010

DU - das Kutlurmagazin, *Kunst im 21. Jahrhundert. Kuratiert von Hans Ulrich Obrist*, no.807, June 2010

Silke Hohmann, *Petrit Halilaj reist zu den Sternen und zurück*, Monopol magazine special for the 6th Berlin Biennale, 22 July 2010

Vincenzo Latronico, *Two years of reality. The VI Berlin Biennale*, Domus, 14 June 2010

Barbara Casavecchia, *Here and there*, Mousse magazine no.23, March 2010

2009

Vincenzo Latronico, *Home away from home*, Domus no.930, November 2009

Petrit Halilaj: *They are Lucky to be Bourgeois Hens II*, Domus, 30 October 2009

Petrit Halilaj, *Communication seems to be lacking us as well*, Gagarin, volume 10#1, May 2009

2008

Francesca Pasini, *Ombre, arte, fucili, case e tableaux vivant. Sotto il cielo dell'arte a Torino e Milano. "Artissima", le "50 lune di Saturno" e le performance di Tino Sehgal*, Linus, December 2008

2007

Milovan Farronato, *Nuovi, Nuovi, Nuovi. Dall'archivio Careof & Viafarini*, Exibart.onpaper no.37, February/March 2007

Catalogi/publicaties:

2013

Kushtetuta, a zine edited by Petrit Halilaj and Alvaro Urbano, issue 1, KOSOVO 2.0

SUPER Visions - Drawing and Being, exhibition catalogue with contributions from Bettina Paust, Stefanie Heckmann and Magdalena Holzhey, published by Stiftung Museum Schloss Moyland, Bedburg-Hau and Verlag für moderne Kunst, Nürnberg

2012

The New Public, exhibition catalogue with contributions from Federico Campagna, Maria Lind and Rein Wolfs, published by Rein Wolfs and Museion Bozen-Bolzano

30 Künstler 30 Räume, exhibition catalogue, text by Kathleen Rahn, published by Verlag für moderne Kunst, Nürnberg

2011

Artist book published by Kunstraum Innsbruck and Chert, Berlin, on the occasion of Petrit Halilaj's solo exhibition at Kunstraum Innsbruck, September 17 - November 5

STRUKTUR & ORGANISMUS, exhibition catalogue, edited by Stefan Tasch, Marillenhof-Destillerie Kausl, Austria

Ostalgia, exhibition catalogue edited by Jarrett Gregory and Sarah Valdez, published by New Museum, New York

Based in Berlin, exhibition catalogue, published by Verlag der Buchhandlung Walther Koenig, Cologne

Brochure for the project *Kostërrc (CH)* by Petrit Halilaj, presented at Art Basel Statements, published by Chert & Bonner Kunstverein

My work and me, edited by Susanne Pfeffer, Jahresring series, book 57, published by Verlag der Buchhandlung Walther Koenig, Cologne

2010

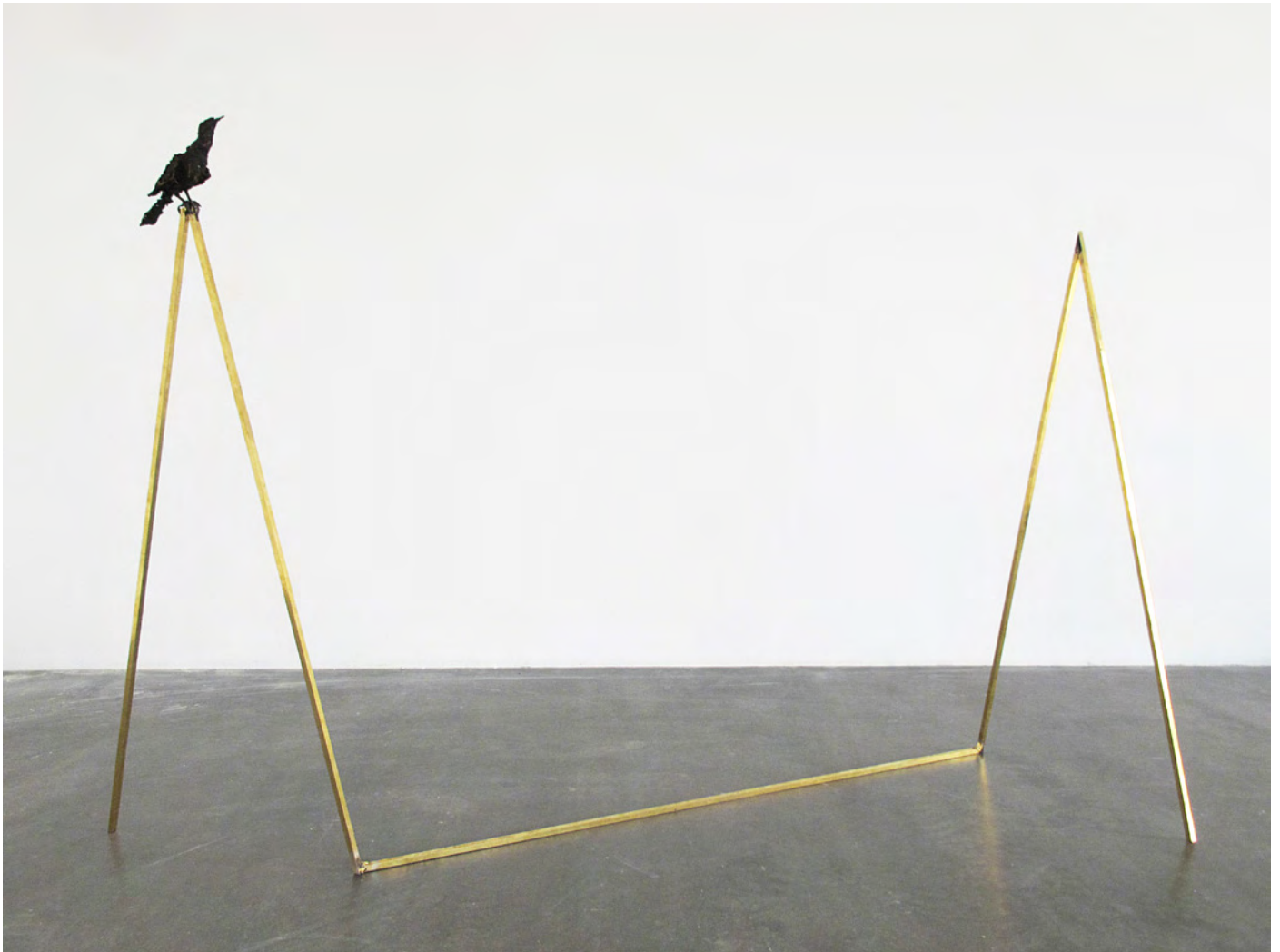
Blau Orange 2010 – shortlist Simon Denny, Petrit Halilaj, Klara Liden, Nora Schultz, published by BVR, National Association of German Cooperative Banks

Drinnen & Draussen, exhibition catalogue, published by Chert & Motto, Berlin

What is waiting out there, 6th Berlin Biennale, curated by Kathrin Rhomberg, catalogue published by DuMont Buchverlag, Cologne

Text by Petrit Halilaj in the Liste Basel art fair catalogue

Productiebeelden van
Poisoned by men in need of some love
voor WIELS Centrum voor Hedendaagse Kunst, Brussel,
07.09.2013 – 05.01.2014

Installation view of *Poisoned by men in need of some love* at WIELS Contemporary Art Centre, Brussels
2013

Earth, grass, animal excrement, brass

Courtesy of the artist and Chert, Berlin

Photograph by WIELS Contemporary Art Centre / Laura Toots

Installation view of *Poisoned by men in need of some love* at WIELS Contemporary Art Centre, Brussels
2013

Earth, grass, animal excrement, brass

Courtesy of the artist and Chert, Berlin

Photograph by WIELS Contemporary Art Centre / Laura Toots

Installation view of *Poisoned by men in need of some love* at WIELS Contemporary Art Centre, Brussels
2013

Earth, grass, animal excrement, brass

Courtesy of the artist and Chert, Berlin

Photograph by WIELS Contemporary Art Centre / Laura Toots

Production video stills of *Poisoned by men in need of some love* f
or WIELS Contemporary Art Centre, Brussels
2013
Courtesy of the artist and Chert, Berlin

**Petrit Halilaj in het Paviljoen van
de Republiek Kosovo tijdens de
55e Biënnale van Venetië,
01.06 – 24.11.2013**

*I'm hungry to keep you close. I want to find the words to resist but in the end there is a locked sphere.
The funny thing is that you're not here, nothing is*
2013

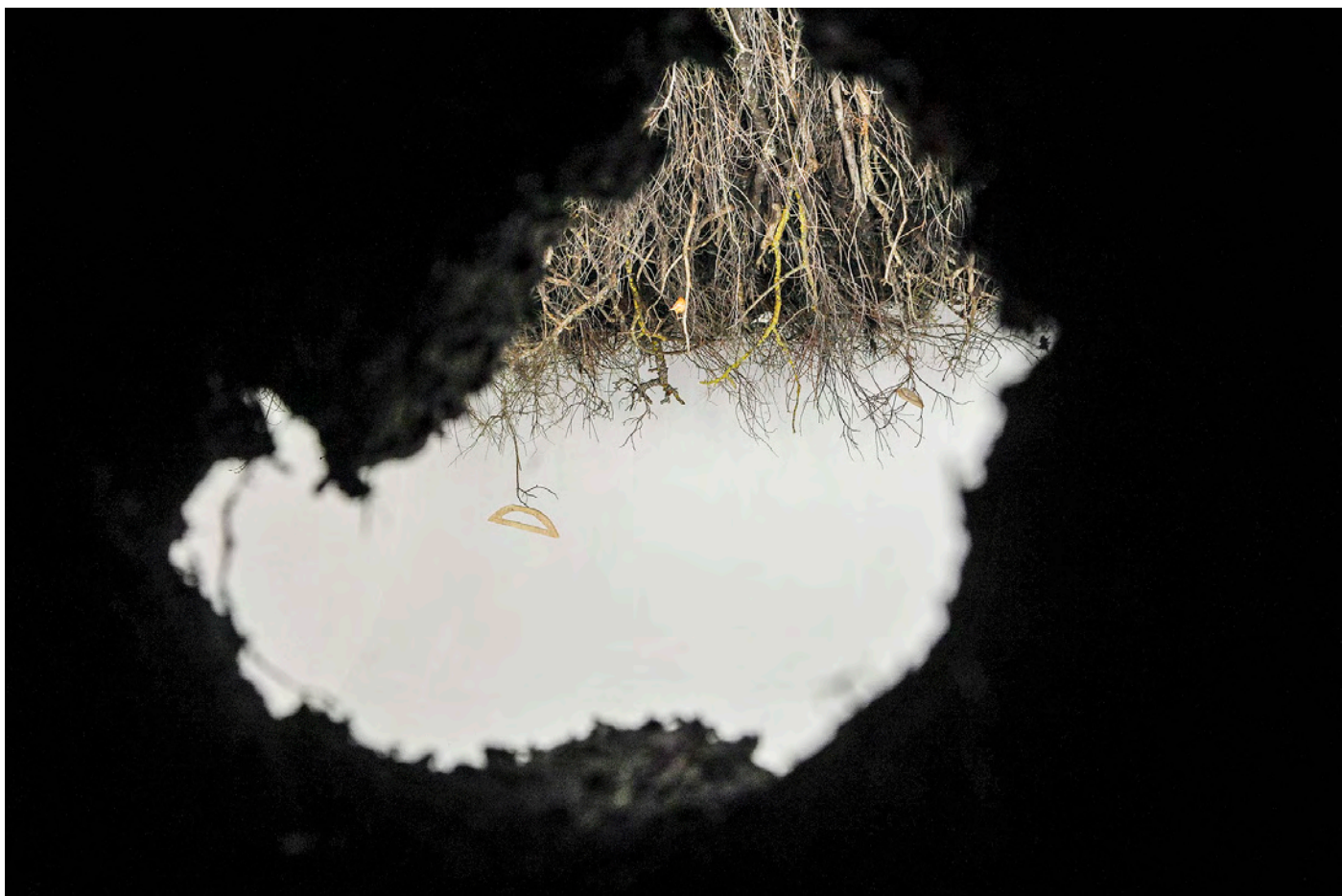
Birds, branches, earth, metal, clothes

Dimensions variable

Installation view (exterior), Pavilion of the Republic of Kosovo, Venice Biennial, 2013

Courtesy of the artist and Chert, Berlin

Photograph by Atdhe Mulla

I'm hungry to keep you close. I want to find the words to resist but in the end there is a locked sphere.

The funny thing is that you're not here, nothing is

2013

Birds, branches, earth, metal, clothes

Dimensions variable

Installation view (interior), Pavilion of the Republic of Kosovo, Venice Biennial, 2013

Courtesy of the artist and Chert, Berlin

Photograph by Atdhe Mulla

*I'm hungry to keep you close. I want to find the words to resist but in the end there is a locked sphere.
The funny thing is that you're not here, nothing is*
2013

Birds, branches, earth, metal, clothes

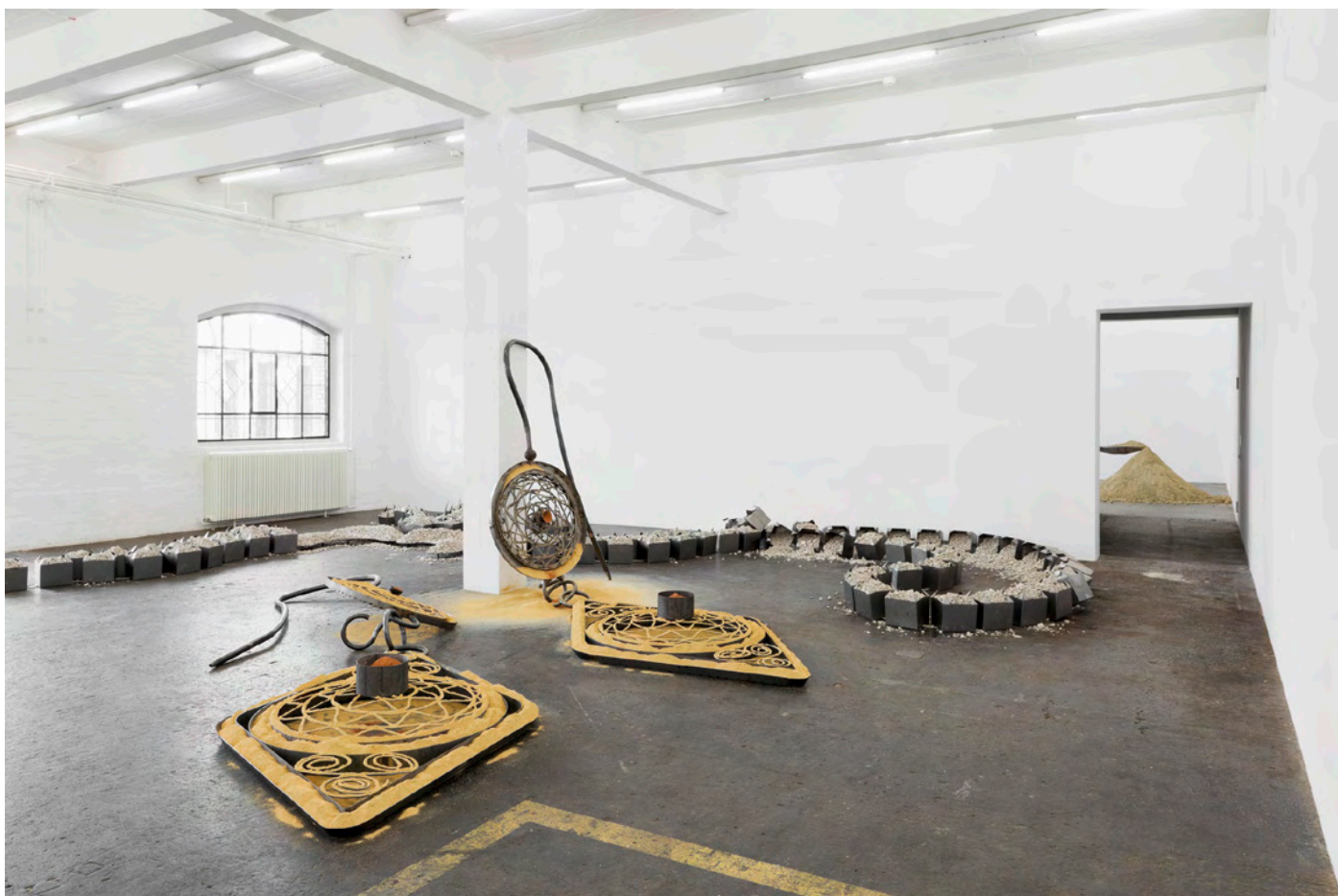
Dimensions variable

Installation view (interior), Pavilion of the Republic of Kosovo, Venice Biennial, 2013

Courtesy of the artist and Chert, Berlin

Photograph by Atdhe Mulla

Selectie van eerder werk van
Petrit Halilaj

It is the first time dear that you have a human shape
2012

Metal, house ruins

Each earring: 40 × 150 × 400 cm

Installation view, Kunst Halle Sankt Gallen, 2012

Courtesy of the artist and Chert, Berlin

Who does the earth belong to while painting the wind?!

2012

Digital projection, seats made from house ruins

Dimensions variable

Installation view, Kunst Halle Sankt Gallen, 2012

Courtesy of the artist and Chert, Berlin

Cleopatra

2011

Slide projections, 18 insects showcases,
(provenience: former Natural History Museum department, Prishtina, Kosovo),
light bulb, motor, cable, various materials

Dimensions variable

Installation view, Kunstverein Nürnberg - Albrecht Dürer Gesellschaft

Courtesy of the artist and Chert, Berlin

Photograph by Magdalena Abele

Because it is for you my dear, and the Sky doesn't see you and we can fall. Yes I am doing it for you, to see if you are free too
2011

Site-specific installation, iron, plastic, 12 painted panels, wood, motor

Painting: ø 1200 cm; wood constructions, each: 200 × 100 × 100 cm; whole installation: dimensions variable

Installation view, Kunstraum Innsbruck, 2011

Courtesy of the artist and Chert, Berlin

Kostërre (CH)

2011

Hole (600 × 400 × 230 cm) in Kostërre hill, Kosovo.

Photograph by Alexis Zavialoff

Courtesy of the artist and Chert, Berlin

Kostërrc (CH)

2011

Soil, grass, metal container

Art Basel presentation: 230 × 600 × 400 cm

Installation view, Art Basel, 2011

Courtesy of the artist and Chert, Berlin

Untitled

2010

Golden metal, cow excrement

200 × 180 × 70 cm, weight 10-15 kg

Installation view, Westfälischer Kunstverein, Münster, 2011

Courtesy of the artist and Chert, Berlin

Can we do something together, just this and then free forever
2011

Metal, wood, glass, color pigment

260 × 100 × 70 cm

Installation view, Kunstraum Innsbruck, 2011

Courtesy of the artist and Chert, Berlin

The places I'm looking for, my dear, are utopian places, they are boring and I don't know how to make them real
2010

Wood, iron, various materials

8 × 11 × 13 m

Installation view, 6th Berlin Biennial, 2010

Courtesy of the artist and Chert, Berlin

Photograph by Berlin Biennial 2010 / Uwe Walther

Bourgeois Hen
2009 – 2010
Drawing on paper
28.5 × 20.5 cm
Courtesy of the artist and Chert, Berlin

They are Lucky to be Bourgeois Hens II
2009

Wood, paint, electricity, chickens
Circa 550 × 150 cm

Installation view, Stacion - Contemporary Art Center, Prishtina, 2009
Courtesy of the artist and Chert, Berlin

Bathroom wall, water pipes, shower rail
2008

Bathroom wall, wood, paint, water pipes, shower rail, copper pipes, various objects

Wood wall: 220 × 160 × 1 cm

shower rail: 90 × 90 × 90 cm

water pipes: 40 × 364 cm

line of objects: 40 × 550 × 40 cm

Installation view, Chert, Berlin, 2009

Courtesy of the artist and Chert, Berlin

26 Objekte n' Kumpir

2009

Vitrines, wood, copper, neons, soil, pencil on paper, tape, various objects,
video documentation from *They are Lucky to be Bourgeois Hens II* (2009)

Vitrine: 420 × 290 × 290 cm

drawing: 74 × 21 cm

video: 2 min in loop

Installation view, Chert, Berlin, 2009

Courtesy of the artist and Chert, Berlin

Een kunstenaarsboek, co-gepubliceerd met
Motto Books, begeleidt de tentoonstelling

Petrit Halilaj

Poisoned by men in need of some love
2013

Published by WIELS and Motto Books

Edited by Elena Filipovic

Designed by Till Gathmann

Edition of 1200

180 pages

11 × 19 cm

Softcover

ISBN 978-2-940524-07-5

WIELS dankt de partners voor de steun in 2013

**De tentoonstelling *Petrit Halilaj: Poisoned by men in need of some love*
wordt gesteund door**

the Fonds de dotation Famille Moulin, Chert Gallery
en de Ambassade van de Republiek Kosovo in Brussel

De artistieke werking wordt gesteund door

de Vlaamse Gemeenschap, la Région Bruxelles-Capitale,
de Vlaamse Gemeenschapscommissie, La Fédération Wallonie-Bruxelles
et la Loterie Nationale

Partners

Duvel Moortgat, Maroquinerie Delvaux, Leon Eeckman sa-nv, Levis,
Wilgelover, KnaufGlaswol, WIELS Club et WIELS Business Club

Mediapartners

La Libre Belgique, Arte Belgique, Knack/Le Vif, H ART,
La Première, Klara, Cobra.be, FMBrussel, De Morgen

De renovatie en de herbestemming van het gebouw wordt ondersteund door

Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Europese Unie (Programma Urban II),
De Gemeente Vorst, de Koning Boudewijn Stichting, Beliris

Praktische informatie

Petrit Halilaj: Poisoned by men in need of some love

07.09.2013 – 05.01.2014

Curator: Elena Filipovic

WIELS Centrum voor Hedendaagse Kunst, Brussel

Persconferentie

5 september 2013, 11u00

Opening

6 september 2013, 18u30

Openingsuren

Woe – zon: 11u00 – 18u00

Nocturne: 11u00 – 21u00 (elke eerste en derde woensdag van de maand)

Ma – di: gesloten

Prijs

8 € – 0 €

Gratis: elke eerste woensdag van de maand

Gratis geleide bezoeken: elke zondag om 15u

17 oktober 2013, 19u00

Look Who's Talking: Petrit Halilaj (EN)

14 november 2013, 19u00

Look Who's Talking: Elena Filipovic (EN/FR)

Komende tentoonstelling

Walter Swennen: So Far So Good

05.10.2013 – 26.01.2014

WIELS Centrum voor Hedendaagse Kunst

Van Volxemlaan 354

1190 Brussel

T +32 (0)2 340 00 50

F +32 (0)2 340 00 59

www.wiels.org

Contact pers

Micha Pycke

micha.pycke@wiels.org

T +32 (0)2 340 00 51

M +32 (0)486 680 070